

Bud' chytrý – pre'sti online reklamy a nástrahy!

Klikni na postavy nižšie a odhaľ tajomstvá!

**Odhaľ skryté náklady
„bezplatných“
platforiem**

**Bud' si vedomý
marketingových
nástrah**

**Poznaj svoje
práva online**

Skryté náklady „bezplatných“ platforiem

Mnohé webové stránky, platformy sociálnych médií a aplikácie, ako YouTube, Instagram, TikTok alebo Roblox, sa zdajú byť úplne zadarmo. Ale **v skutočnosti nie sú zadarmo.**

Spoločnosti používajú dômyselné taktiky, aby zarobili peniaze.

Skryté náklady „bezplatných“ platforiem

Online reklamy

Medzi spôsoby, ako zarobiť peniaze, patrí **reklama** – značka platí za zobrazenie reklamnej správy alebo sponzoruje filter v aplikácii na zasielanie správ, ako je Snapchat.

Osobné údaje

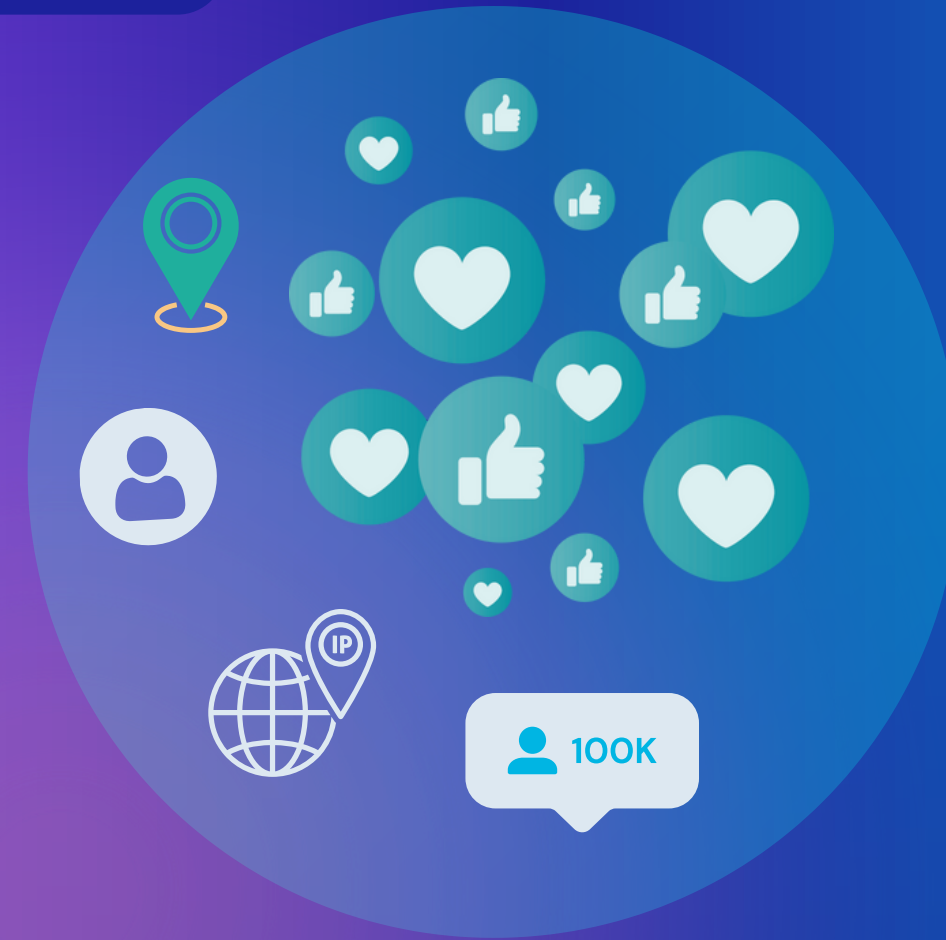
Takisto môžu používať alebo predávať tvoje **osobné údaje**, napríklad aby ti mohli ponúknuť reklamu alebo príspevok, ktorý sa ti bude páčiť.

Spoločnosti veria, že ak sa ti reklama páči, je väčšia pravdepodobnosť, že si kúpiš ich produkt.

Skryté náklady „bezplatných“ platforiem

Keď navštíviš webové stránky alebo aplikácie, sú ako digitálni detektívi.

Zbierajú o tebe informácie—**tvoje meno, vek, záujmy, obľúbené príspevky, sledované účty, polohu, nahrané fotografie** a dokonca aj **informácie o tvojom zariadení**. Je to, akoby kúsok po kúsku vytvárali profil.

Skryté náklady „bezplatných“ platforiem

Tvoj personalizovaný profil

Spoločnosti často inzerujú mladým spotrebiteľom, ako si ty. Prečo? Nuž preto, lebo máte superschopnosti:

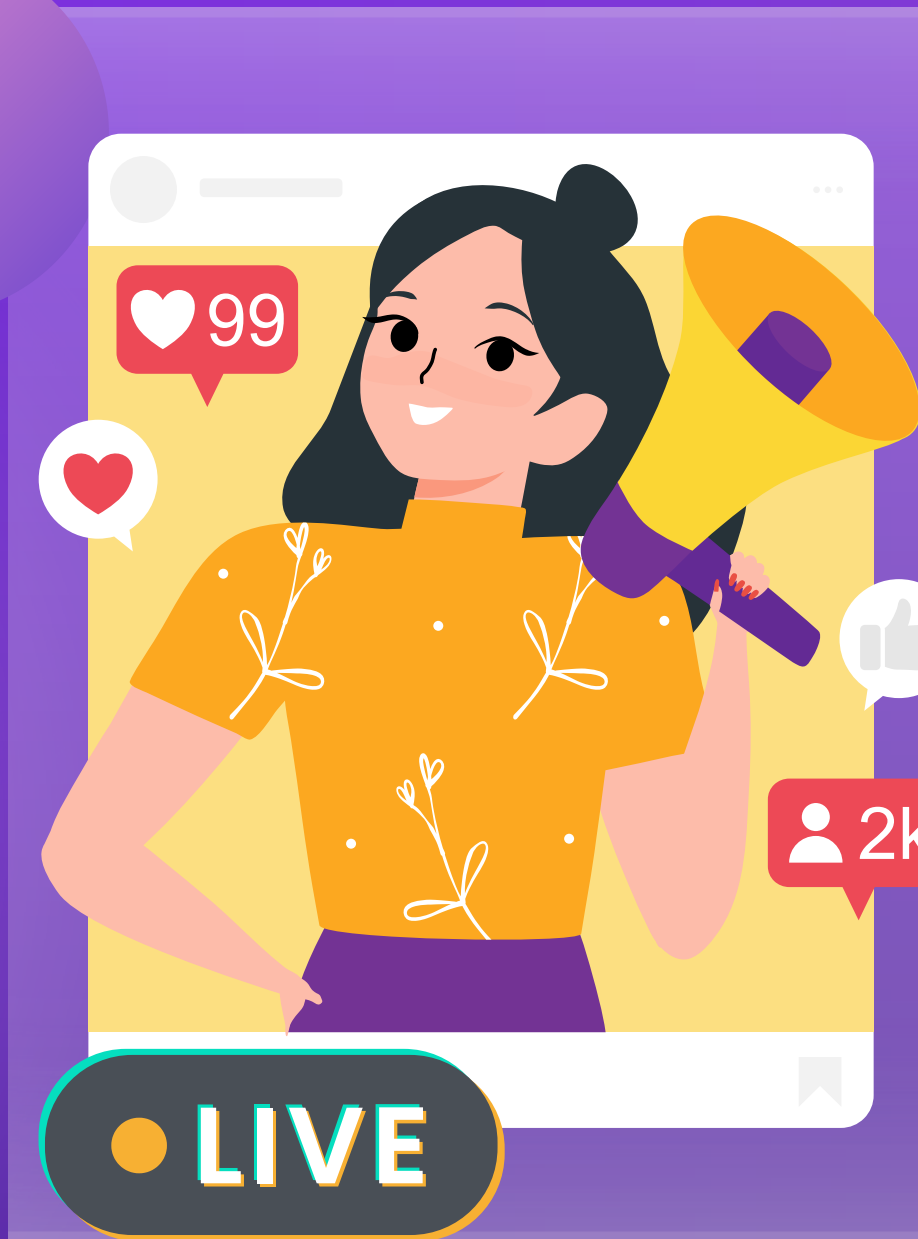
vreckové na míňanie online

schopnosť presvedčiť svojich rodičov, čo kúpiť

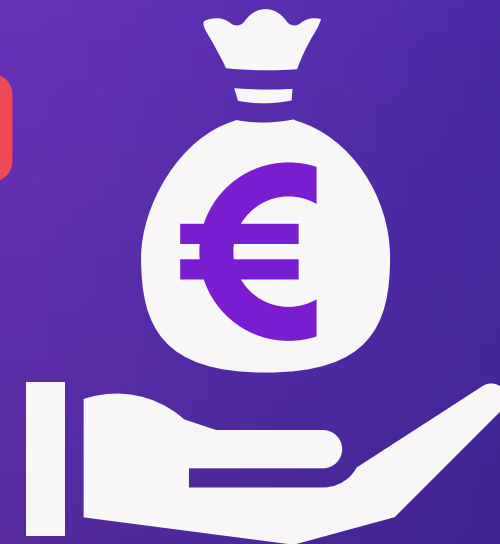
Bud' si vedomý marketingových nástrah

Peniaze sú dôležité: influenceri

Influenceri, ktorých sleduješ online na platformách ako YouTube alebo TikTok, niekedy **dostávajú zaplatené** za to, aby hovorili o produktoch (oblečení, kozmetike, hračkách, jedle atď.), podujatiach alebo turistických destináciách.

Mnohí influenceri ti nepovedia, že ide o reklamu (ale mali by!). Tvária sa, že sa len delia o svoje skutočné názory!

Bud' si vedomý marketingových nástrah

Peniaze sú dôležité: hranie digitálnych hier

V digitálnom svete môžu skvelé hry a virtuálne miesta na stretnutie (ako metaverzum) ukrývať reklamy.

Niektoré reklamy sú očividné,
ako napríklad

vyskakovacie reklamy

Iné sú menej očividné, ako napríklad

reklamné pútače alebo
prekvapenia v pozadí

Rada 1

Polož si otázku

- Snaží sa mi tento príspevok niečo predať?
- Znie táto informácia dôveryhodne?
- Koľko to stojí v „skutočných“ peniazoch?

Rada 2

Upravte nastavenia

- Prispôsob si nastavenia ochrany súkromia vo svojom telefóne, v aplikáciách alebo hrách.
- Niektoré miesta ti umožňujú zvoliť si, aby sa ti reklamy nezobrazovali, napríklad ak sa zaregistruješ alebo raz zaplatíš.
- Môžeš vypnúť personalizovaný obsah, aby si zmenil typ príspevkov, ktoré vidíš.

Rada 3

Vedz, na čo míňaš peniaze

- Preber svoje online výdavky s rodičmi alebo s dospelým, ktorému dôveruješ.
- Všímaj si, či sú ceny zobrazené vo virtuálnej alebo v skutočnej mene.
- Poznaj rozdiel a „skutočnú cenu“ predtým, ako sa rozhodneš niečo kúpiť.

Rada 4

Kontroluj svoje údaje

- Bud' si vedomý podmienok a zásad akýchkoľvek platforiem, ktoré používaš.
- Požaduj informácie od spoločností, ktoré zbierajú tvoje údaje.
- Požiadať ich, aby opravili alebo vymazali tvoje údaje, alebo ich prestali používať na marketingové účely.

Ako mladý človek máš právo:

1 Užívať si čas strávený online, deliť sa o informácie, sledovať zábavný obsah a hrať hry bez otravnej reklamy.

2 Zachovať bezpečnosť svojich osobných údajov na sociálnych sieťach, v aplikáciách a hrách.

3 Byť chránený pred komerčným využívaním na sociálnych sieťach, v aplikáciách a hrách.

4 Byť vypočutý pri tvorbe nových pravidiel o online svete a pri navrhovaní nových nástrojov.

5 Sťažovať sa, ak tvoje práva nie sú rešpektované.

To znamená, že spoločnosti sa nemôžu snažiť manipulovať alebo ovplyvňovať ťa spôsobom, ktorý ti sťažuje urobiť vlastné rozhodnutie, napríklad pri kúpe predmetu v hre.

Poznaj svoje práva online

Influenceri a spoločnosti musia dodržiavať pravidlá

Poznaj svoje práva online

Influenceri by mali:

Byť otvorení ohľadom reklám

Reklamy vo videách alebo na fotografiách musia uvádzať, že ide o reklamu. Môžu používať #reklama alebo #ad, označiť produktové značky alebo použiť oznámenie v aplikácii.

Spoločnosti by mali:

Zachovávať súkromie tvojich údajov

Nové pravidlá EÚ bránia online platformám v zobrazovaní reklám na základe toho, čo o tebe vedia.

Chrániť tvoje informácie

Spoločnosti musia obmedziť množstvo osobných údajov, ktoré zbierajú, najmä ak ich používajú na marketingové účely.

Spoločnosti by nemali:

Manipulovať s tvojimi emóciami

Spoločnosti nemôžu používať lešť, ktorá ťa núti cítiť sa zle alebo vinný, aby ťa prinútili niečo si kúpiť.

Tlačiť na teba

Reklamy by ťa nemali tlačiť do kúpy vecí alebo nabádať ťa, aby si o to žiadal svojich rodičov. Taktiky, ako sú odpočítavanie času alebo ponuky na poslednú chvíľu v hrách, nie sú povolené.

Nahlás nebezpečný obsah

- Nahlás akýkoľvek obsah, ktorý ťa znepokojuje alebo ktorý považuješ za škodlivý.
- Preber tieto situácie s niekým, komu dôveruješ.

Ak sa domnievaš, že tvoje práva nie sú rešpektované, požiadaj svoje národné Centrum bezpečného internetu o pomoc pri nahlasovaní alebo oslovení náležitého orgánu.

